

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/128/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112239542
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112239542.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filákovského a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu POHOTOVOSŤ s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, právne zastúpeného Fridrich Paľko s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4 proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 27. 02. 2014, č. k. 12C/395/2012-50 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdom prvého stupňa pri rozhodovaní o žiadostiach súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne. Týmito podmienkami sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

V súvislosti so vstupom do Európskej únie sa Slovenská republika zaviazala poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu vzhľadom na ich postavenie v spotrebiteľských vzťahoch, pričom v ust. § 53 Občianskeho zákonníka bolo zakotvené, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, a teda v akomkoľvek štádiu exekučného konania je exekučný súd oprávnený skúmať či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania, na plnenie ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporujúce dobrým mravom. Po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, musí byť exekúcia s poukazom na ust. § 45 ods. 1 - 3 zákona č. 244/2002 Z. z. zastavená.

Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení zo dňa 09. 12. 2010 vo veci II. ÚS 545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie, a to v každom štádiu exekúcie a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku. K zhodnému záveru dospel aj Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 29. 03. 2011 vydanom pod sp. zn. 5Cdo/291/2010. Ďalej poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 606/2012, v ktorom zdôraznil, že ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov, ktorý je jedným z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V exekučných konaniach súd konal sústredene, bez prieťahov a žalobcom tvrdená nečinnosť exekučného súdu nezodpovedala skutočnosti.

K ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je potrebné dodať, že je v ňom zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia, pretože jeho vydanie musí byť výsledkom náležitého skúmania exekučného titulu, pričom vo všetkých namietaných konaniach exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. V kontexte zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní 15-dňová lehota na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je extrémne krátka na to, aby exekučný súd mohol zodpovedne preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok. Napokon aj Ústavný súd SR uviedol, že porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom stanovených lehotách.

Vo všetkých prípadoch, ktoré sú predmetom tohto konania dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o udelenie poverenia po vydanie rozhodnutia, ktorým bola žiadosť čiastočne zamietnutá a následne vo zvyšujúcej časti vydané poverenie, nie je takej povahy, aby predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalobca taktiež nepreukázal ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu, a to existenciu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Ničím nepodložené tvrdenie žalobcu o vynaložení uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky nie je dôkazom potvrdzujúcim vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. S prihliadnutím na uvedené súd prvého stupňa žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Výrok o trovách odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie. Ako dôvod uviedol, že vo veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súdom pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Stav právnej neistoty existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súdom má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť

meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy, atď.. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá.

Odvolačný súd v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2013, táto je právne bezvýznamná. Pri rozhodovaní vo veci sa totiž vychádzalo z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012.

V danom prípade nesprávny úradný postup má spočívať v nedodržaní 15 - dňovej zákonnej lehoty stanovenej ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Táto 15 - dňová zákonná lehota sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Pre zamietnutie žiadosti Exekučný poriadok žiadnu zákonnú lehodu neurčuje.

Nesúlad exekučného titulu so zákonom je tiež dôvodom na zastavenie exekúcie podľa ustanovenia § 57 Exekučného poriadku. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku) upravuje Exekučný poriadok podrobne okamih, kedy tak má alebo môže urobiť nie je v ňom ustanovený explicitne. Z uvedeného možno vyvodit', že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. Z toho vyplýva, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex officio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania.

Materiálny prieskum súladu exekučného titulu so zákonom umožňuje i ustanovenie § 45 ods. 1, ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Vychádzajúc z tohto ustanovenia súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/, b/, alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b/ alebo c/.

Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva jednoznačná potreba materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu so zákonom. Za takejto situácie je 15-dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom a práve preto zákon pri predpokladanom zistení rozporu exekučného titulu so zákonom, a to čo i len čiastočnom, nestanovuje žiadnu lehota na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na zastavenie exekúcie alebo na zastavenie

exekučného konania, resp. na čiastočné zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na čiastočné zastavenie exekúcie alebo na čiastočné zastavenie exekučného konania.

Rovnako je potrebné stotožniť sa s tvrdením o neunesení dôkazného bremena zo strany žalobcu pri preukazovaní vzniku škody. V konaní neboli predložené právne významné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku škody, pričom od začatia konania ubehla dostatočne dlhá doba, počas ktorej žalobca tieto dôkazy predložiť mohol. Okrem toho v žalobách spojených na spoločné konanie žalobca presne vyčíslil svoje nároky na náhradu škody, a teda už v tom čase musel mať dostatok podkladov, z ktorých pri vyčíslení výšky škody vychádzal.

Žalobca taktiež nepreukázal existenciu dôvodov na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ako dôvod pre takéto priznanie nemožno akceptovať to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva. Tieto dôvody sám žalobca uvádza len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov zodpovednosť žalovaného vyplývajúca zo zákona č. 514/2003 Z. z. daná nie je.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.